Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 1999, sp. zn. 20 Cdo 1638/98, ECLI:CZ:NS:1999:20.CDO.1638.1998.1

Číslo: 25/2000

Právní věta:

Podmínku právnického vzdělání dle ustanovení § 241 odst. 1 o.s.ř. splňuje jen dovolatel, který získal vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo vysokoškolské vzdělání získané na právnické fakultě vysoké školy se sídlem na území ČSFR nebo jejích právních předchůdců, případně dovolatel s nostrifikovaným zahraničním vysokoškolským právnickým vzděláním. Ukončené studium na fakultě veřejné bezpečnosti Vysoké školy Sboru národní bezpečnosti podmínku právnického vzdělání dovolatele ve smyslu § 241 odst. 1 o.s.ř. nesplňuje.[1)]

[1)] *Srov. též Ústavní soud České republiky : Sbírka nálezů a usnesení - svazek 11, vydání 1., Praha, C.H. Beck 1999, unesení Ústavního soudu ze dne 31.8. 1998, sp. zn. IV. ÚS 313/98, str. 371 - 373.*

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.01.1999

Spisová značka: 20 Cdo 1638/98

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Podmínky řízení

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 6. února 1998 M ě s t s k ý s o u d v Praze odmítl jako opožděné odvolání žalovaného proti rozsudku O b v o d n í h o s o u d u pro Prahu 2 ze dne 5. září 1997. Proti tomuto usnesení podal žalovaný včasné dovolání, jímž se domáhal jeho zrušení.

Na výzvu soudu prvního stupně, doručenou mu 15. 5. 1998, dovolatel, jenž nebyl při podání dovolání zastoupen, předložil jako doklad o svém právnickém vzdělání fotokopii diplomu ze dne 29. 7. 1979, o

zakončení studia na fakultě veřejné bezpečnosti Vysoké školy Sboru národní bezpečnosti a získání vysokoškolské kvalifikace v oboru právně bezpečnostním. Usnesením ze dne 28. května 1998, doručeným 15. 7. 1997 (srov. doručenku u č. l. 74 p. v.) pak soud prvního stupně dovolatele mimo jiné vyzval, aby si do patnácti dnů zvolil právního zástupce z řad advokátů nebo doložil, že má právnické vzdělání; poučil jej současně, že výše označený doklad za průkaz právnického vzdělání ve smyslu § 241 odst. 1 o.s.ř. nepokládá, jakož i o tom, že nebude-li výzvě vyhověno, bude dovolací řízení zastaveno. V reakci na toto usnesení dovolatel podáním ze dne 30. 7. 1997 (č. l. 75) soudu sdělil, že své právnické vzdělání již doložil citovaným diplomem a že absolventi Vysoké školy Sboru národní bezpečnosti nesplňují toliko podmínku vysokoškolského vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v bývalé ČSFR ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (a obdobně ve smyslu notářského řádu). Občanský soudní řád však užívá termínu "právnické vzdělání" což je širší pojem než pojem "vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě".

Podle ustanovení § 241 odst. 1 o.s.ř., dovolatel musí být zastoupen advokátem, jestliže nemá právnické vzdělání buď sám, nebo jeho zaměstnanec (člen), který za něj jedná. Z dovolání zastoupení dovolatele nevyplývá a jiné listiny, toto zastoupení prokazující, nebyly předloženy. Dovolatel rovněž neprokázal (nedoložil), že by měl požadované právnické vzdělání sám.

N e j v y š š í s o u d proto dovolací řízení zastavil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 241 odst. 1 o.s.ř. lze upustit od požadavku na zastoupení advokátem má-li právnické vzdělání dovolatel sám, tedy je-li vybaven stejným právnickým vzděláním, jež zákon předpokládá (odhlédneme-li od výkonu právní praxe a složení advokátní zkoušky) u advokáta. Tímto vzděláním se ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) a § 61 zákona č. 85/1996 Sb., rozumí právě vysokoškolské vzdělání získané na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo vysokoškolské vzdělání získané na právnické fakultě vysoké školy se sídlem na území ČSFR nebo jejích právních předchůdců. Výklad konstantně podávaný Nejvyšším soudem je jednotný i potud, že podmínku právnického vzdělání podle § 241 odst. 1 o.s.ř. splňuje též dovolatel s nostrifikovaným zahraničním vysokoškolským právnickým vzděláním. Ukončené studium na fakultě veřejné bezpečnosti Vysoké školy Sboru národní bezpečnosti však podmínku vysokoškolského právnického vzdělání a tudíž ani předpoklad právnického vzdělání dovolatele ve smyslu § 241 odst. 1 o.s.ř. nesplňuje (srov. též stanovisko pléna Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. ledna 1995, Plsn 1/95, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 5, ročník 1995, pod číslem 30, jakož i nález pléna Ústavního soudu ČR ze dne 13. září 1995, sp. zn. Pl. ÚS 7/95, uveřejněný pod č. 225/1995 Sb.).

Lze proto uzavřít, že dovolatel nedostatek povinného zastoupení neodstranil, ač byl o procesních následcích nesplnění této podmínky poučen.

Protože povinné zastoupení dovolatele v dovolacím řízení je podmínkou týkající se účastníka řízení, jejíž nedostatek brání vydání rozhodnutí ve věci samé (§ 241 odst. 1 o.s.ř.) a protože ke zhojení tohoto nedostatku přes řádnou výzvu soudu prvního stupně nedošlo, Nejvyšší soud dovolací řízení podle § 104 odst. 2 a § 243c o.s.ř. zastavil. Vzhledem k tomu, že pro nedostatek podmínky povinného zastoupení se dovolací soud nemohl zabývat věcnou správností napadeného rozhodnutí, nepřicházel v úvahu ani dovolatelem navržený (ve vazbě na argumenty snesené jím co do výkladu ustanovení § 47 odst. 2 o.s.ř.) postup podle § 109 o.s.ř.